

„Bánk emberi oldalát szeretnénk megmutatni”

A magyar drámairodalom egyik legkiemelkedőbb alkotása az Újvidéki Színház színpadán

E hó 25-én, kedden lesz az Újvidéki Színházban a **Bánk bán** című előadás bemutatója. Katona József művét Urbán András állítja színpadra. Az alábbiakban a rendezőnek, Gyarmati Kata dramaturgnak, valamint a színpadon **Bánk bánt** megszemélyesítő Mészáros Árpádnak és a Gertrudist megformáló Krizsán Szilviának a művel, az előadással kapcsolatos meglátásait közöljük.

Urbán András rendező:

– A szerb drámairodalom kiemelkedő alkotásaival, a *Košťanával*, *Banović Strahinjával*, *Sabirni centarral* már volt alkalmam foglalkozni, és most szinte ugyanazon a problémákon rágódom, csak egy másik szemszögből. Tulajdonképpen abból a tréfás gondolatból indult az egész, mi lenne, ha „első-

rakoznék” a magyar drámairodalom egyik legkiemelkedőbb alkotásával, amelyet gyakran elavult drámai műként kezelnek, mert nehéz a nyelvezete, a története is bonyolult. Valójában ez a magyar Hamlet, csak ebben a történetben több a politikai tartalom, mint Shakespeare-nél... És mindez arra készítetett, hogy megcsináljam. A *Bánk bán* az egyéni érdek összetűzése a nemzeti identitással. Mindannyiunknak megvan a szerepe a társadalomban. A szerelem, a haza iránt való viszonyulás foglalkoztat...

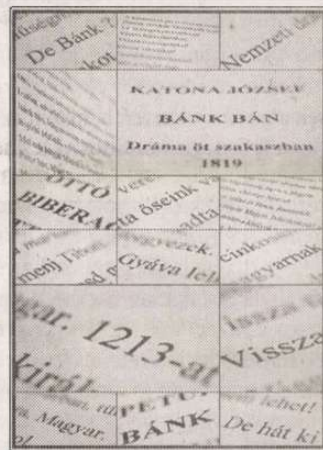
Gyarmati Kata dramaturg:

– Intrika, zendülés, pártütés, forradalmi hangulat, nemzeti érzés, nemzetiségek együttélésének kérdése, osztályok közötti különbség, a hatalom erőszakos gyakorlása, a nép sanyargatása, az egyén felelősségvállalása a közösség érdekében, a nemzeti öntudat előtérbe helyezése, a zsarnokság-

gal való leszámolás, a hatalommal történő mértéktelen visszaélés, a hazához való viszony definiálásának drámája a *Bánk bán*. És a többi között természetesen a szerelem is.

Mészáros Árpád, aki *Bánk bán* szerepébe bújik:

– Bánkot játszom, egy embert, aki nagyon szereti a hazáját, becsületes, elvei vannak, és mint ilyen, olyan emberré válik, akinek az értékrendje meggingott, elárultott. A szerepfarmálásban nem segít az, hogy ez a történet ahogy mindig, így ma is nagyon aktuális. Ha úgy szeretnénk őt bemutatni, mint egy újabb politikust és gyilkost, akkor gondban lennék, de mi az emberi oldalát szeretnénk megmutatni, fel szeretnénk fedezni, ki ez az ember, akit a tömeg követni fog, akiben a nép megbízik. Mert ha *Bánk* olyan, mint a többiek, akkor nincs lázadás. Nem magasztaljuk, nem akarjuk csak hősként bemu-

tatni, az tévedés lenne, mindenkinek vannak hibái, senki sem csupán jó vagy rossz, az emberek ennél bonyolultabbak. Szerintem jó úton vagyunk, hogy megtaláljuk ennek az embernek az árnyalatait, és ez a legfontosabb a színésznek, hogy megtalálja ezeket a színeket, a harmóniát. Azon gondolkodtam, nekem vannak-e ilyen példaképeim. Sajnos az ilyen emberek lassan kivesznek az életünkben. *Bánk bán* bátor, hű a hazájához és féltékeny – a legemberibb értelemben –, ezek azok a tulajdonságok, amelyek döntöek az életében, és amelyek segítenek nekem a szerep megformálásában.

Krizsán Szilvia mint Gertrudis:

– Ha jól értem, Urbán András olvasatában ez a történelmi dráma arra mutat rá, hogy a politikai intrikák minden korban egyformák. A politikában mindent szabad, ha az egyén egy politikai pókháló kellős közepén találja magát, az könnyen tönkretelheti az életét, az éberség egyetlen pillanatnyi hiánya megsemmisíthet egy politikust. Ebben a történetben nincsenek hősök, nincsenek tiszta, makulátlan emberek, itt valahogy minden becstelen. Az egész szöveg nagyon sokrétű, semmi sem szent. „Ott a haza, ahol a haszon” – mondja Biberach, a német ritter, *Bánk bán* Jágója. ■ Ü.S.Z.

Katona József: *Bánk bán*, nemzeti dráma

Szereposztás:

II. Endre, magyar király. – Huszta Dániel

Gertrudisz, Endre felesége, merániai. Német. – Krizsán Szilvia, Sterija-díjas

Ottó, merániai herceg, Gertrudisz öccse. Német. – Sirmer Zoltán

Izidóra, udvarhölgy a királyi udvarban, türingiai. Német. – Crnkovity Gabriella

Bánk bán, Magyarország nagyura. Magyar. – Mészáros Árpád, Sterija-díjas

Bojóthi Melinda, a felesége. Spanyol. – Elor Emina, Pataki-gyűrű díjas

Mikhál bán, Melinda bátyja. Spanyol. – Magyar Attila, Erzsébet-díjas

Simon bán, Melinda bátyja. Spanyol. – Német Attila

Petur bán, bihari főispán. Békétlenkedő magyar. – Figura Terézia

Myska bán, a királyok nevelője. Gertrudishoz hű magyar. – Pongó Gábor

Solom mester, a királyok nevelője. Gertrudishoz hű magyar. – Gombos Dániel

Biberach - lézengő ritter. Német. – Balázs Áron, Sterija-, Jászai- és Pataki-gyűrű díjas

Tiborc, paraszt. Magyar. – Ferenc Ágota

Konceptió: Urbán András, m.v.

Díszletterv: Urbán András, m.v.

Jelmeztervező: Tijana Porobić, m.v.

Zeneszerző: Mezei Szilárd, m.v.

Dramaturg: Gyarmati Kata

A rendező munkatársa: Lénárd Róbert

Rendező: Urbán András, m.v.

Az előadás támogatói: Újvidék város kulturális titkársága és a Nemzeti Kulturális Alap